

DIGITAALINEN TUOTEPASSI

GS1-standardien avulla

MISTÄ ON KYSE?

Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat sitoutuneet tekemään EU:sta ilmastoneutraalin vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteen toteuttamiseksi EU:ssa on laadittu vihreän kehityksen ohjelma sekä useita muita säädöksiä, kuten ehdotus kestävien tuotteiden ekologiseen suunnitteluun liittyväksi asetukseksi (ESPR-asetus). Yksi ESPR-asetuksen sisältämistä keskeisistä välineistä on digitaalinen tuotepassi (Digital Product Passport, DPP).

Digitaalinen tuotepassi sisältää tuotteen kestävä kehityksen kannalta olennaiset tiedot sen koko elinkaaren ajalta. Tuotepassilla on tärkeä rooli kiertotalouden edistämisessä, sillä se tukee ajattelutavan muutosta ja siirtymistä pois nykyisestä tuota-kuluta-hävitä-mallista. Tavoitteena on, että jatkossa tuotteita ja niiden komponentteja kierrätetään ja käytetään uudelleen mahdollisimman pitkään.

ESPR-asetusta ja digitaalista tuotepassia koskeva lainsäädäntö on vielä viimeisteltävänä. Kuitenkin jo tässä vaiheessa tiedetään, että se koskee lähes kaikkien toimialojen fyysisiä tuotteita ja komponentteja lukuun ottamatta elintarvikkeita, rehua, lääkkeitä ja moottoriajoneuvoja, joihin liittyvät vaatimukset on määritelty tyyppihyväksyntää koskevassa lainsäädännössä. Edellä mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta asetus vaikuttaa kaikkiin toimijoihin, jotka valmistavat tuotteita tai tuovat niitä markkinoille Euroopan unionin alueella. Se luo uudenlaiset oikeudet ja velvollisuudet tuotteiden ostajille ja myyjille, yksinkertaistaa prosesseja ja viime kädessä parantaa kuluttajakokemusta. Digitaalisen tuotepassin käyttöönotto vaatii yrityksiltä investointeja, mutta GS1-standardit helpottavat siihen siirtymistä.

MIKÄ ON DIGITAALINEN TUOTEPASSI?

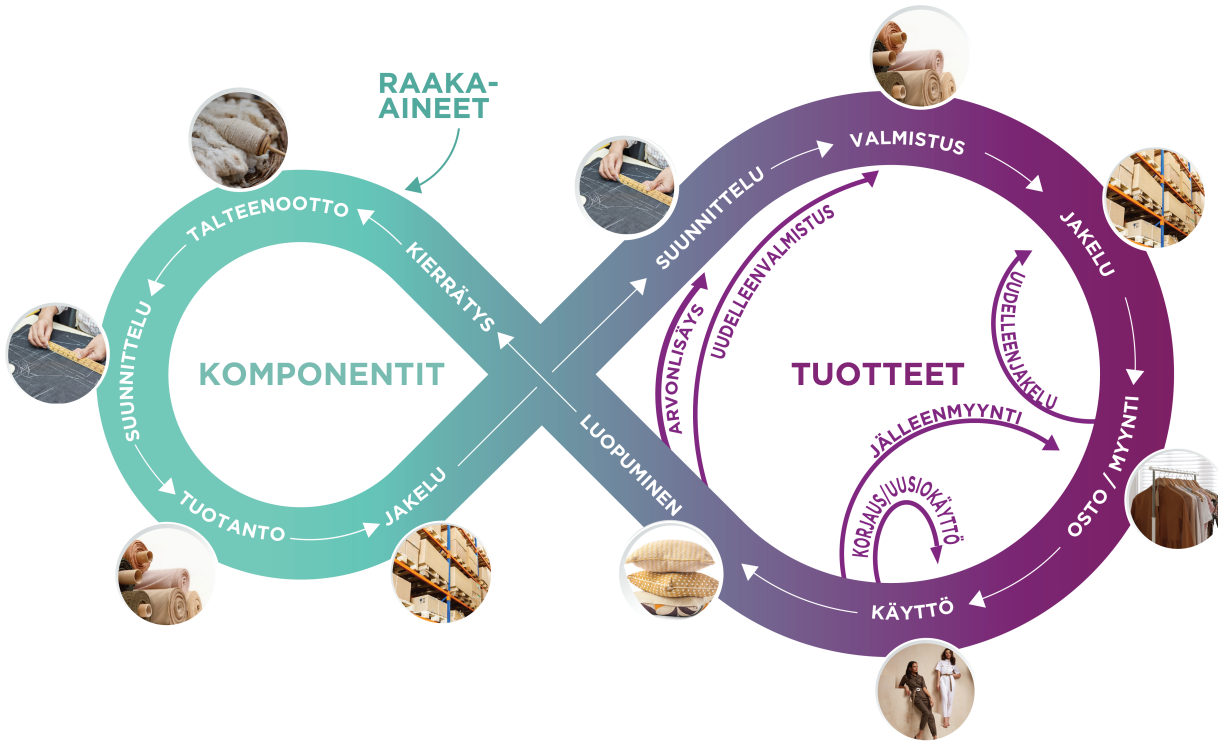
Digitaalisen tuotepassin tarkoituksena on auttaa kuluttajia ja yrityksiä tekemään tietoisia ostopäätöksiä, helpottaa tuotteiden korjaamista ja kierrätystä sekä parantaa avoimuutta tuotteiden elinkaarenaikaisista ympäristövaikutuksista. Lisäksi sen tulee helpottaa viranomaisia suorittamaan tarkastuksia ja seuranta.

- Digitaalisen tuotepassin avulla tuotteen tietoja käsitellään ja jaetaan tuottajien, yritysten, viranomaisten ja kuluttajien kesken.
- Se helpottaa pääsyä tuotteen vastuullisuutta, kierrätettävyyttä ja lainmukaisuutta koskevaan digitaaliseen tietoon.
- Sen tulee tarjota selkeää ja jäseneltyä tietoa muun muassa tuotteiden korjaamiseen ja kierrätykseen tai niiden materiaalien alkuperään liittyen.
- Siihen tulee olla pääsy tuotteesta luettavan tiedonkantajan, kuten QR-koodin kautta.

MIKSI DIGITAALINEN TUOTEPASSI TARVITAAN?

Elämämme kuluttajina digitalisoituu koko ajan, vaikka käytämmekin fyysisiä tuotteita nyt ja jatkossa. Siksi meidän on hyödynnettävä teknologiaa parhaalla mahdollisella tavalla. Juuri kyseistä tuotetta koskevat tiedot, jotka ovat helposti digitaalisesti saatavilla, auttavat käyttämään tuotetta oikein, turvallisesti ja mahdollisimman pitkään.

Digitaalisen tuotepassin tarkoituksena on tehostaa prosesseja koko arvoketjussa tuotteen käyttöiän ajan. Se helpottaa niin tuotteen valmistajan, myyjän, kuluttajan ja viranomaisten kuin korjaajan ja purkajankin toimintaa.

MITKÄ TUOTTEET ASETUS KATTAAN?

Kaikilla asetuksen piiriin kuuluvilla tuotteilla, joilla käydään kauppaa Euroopan alueella, ja niiden komponenteilla tulee olla digitaalinen tuotepassi. Tämä koskee sekä EU:n alueella että sen ulkopuolella valmistettuja tuotteita. Tuotepassista vastaa taloudellinen toimija eli yritys, joka tuo tuotteen Euroopan markkinoille ensimmäistä kertaa sen jälkeen, kun asetus ja alakohtaiset säädökset ovat tulleet voimaan. Se ei toisin sanoen koske pelkästään eurooppalaisia yrityksiä vaan myös tavarantoimittajia, jotka tuovat tuotteita Euroopan markkinoille kaikkialta maailmasta.

Ensimmäisessä vaiheessa vaatimus digitaalisesta tuotepassista koskee tekstiilejä ja jalkineita, rakennustuotteita, sähköautoja, teollisuusakkuja, leluja, kemikaaleja, rautaa ja terästä, mutta sitä on tarkoitus laajentaa kaikille toimialoille. Ainoat poikkeukset ovat toistaiseksi lääkkeet, ruoka ja rehu. Niinpä yli 14 miljardilla tuotteella tulee olla digitaalinen tuotepassi vuoteen 2030 mennessä.

- Lainsäätäjät ovat määritelleet etukäteen useita tuoteryhmiä, jotka komissio asettaa etusijalle: Rauta ja teräs > Alumiini > Tekstiilit, erityisesti vaatteet ja jalkineet > Huonekalut, mukaan lukien patjat > Renkaat > Pesuaineet > Maalit > Voiteluaineet > Kemikaalit > Energiaan liittyvät tuotteet > Tieto- ja viestintätekniikan tuotteet ja muu elektroniikka.

- Komissio pidättää oikeuden lisätä ESPR:n työsuunnitelmaan tuoteryhmiä tai poistaa niitä, mutta päätökset tulee perustella.

MILLOIN ASETUS TULEE VOIMAAN?

- Komissio hyväksyy työsuunnitelman todennäköisesti 9 kuukauden kuluessa ESPR-asetuksen voimaantulosta eli vuoden 2025 alkupuoliskolla.
- Eurovaalien jälkeen Euroopan unioni määrittelee perustason tuotetietovaatimukset.
- Vuodesta 2027 alkaen julkistetaan tarkempia alakohtaisia vaatimuksia.
- Lainsäädäntöprosessi saadaan päätökseen vuoteen 2030 mennessä, jolloin digitaalinen tuotepassi on täysimääräisesti käytössä.

- Vähentää sekä tuotannon että toimitusketjun ympäristövaikutuksia tukemalla tuotteiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä.
- Lisää toimitusketjun läpinäkyvyyttä parantamalla tuotteiden jäljitettävyyttä.

KEILLE SIITÄ ON HYÖTYÄ?

- Kuluttajat: enemmän tietoa saatavilla vastuullisten valintojen tueksi.
- Teollisuus: parempi tietojen hallinta, uudet liiketoimintamahdollisuudet ja toimintamallit, tuotteiden vastuullisuuden optimointi, prosessien yksinkertaistaminen.
- Viranomaiset: yritysten ja tuotteiden lainmukaisuuden valvonnan helpottuminen.

Vaikka asetus ei ole vielä tullut voimaan, yritysten olisi hyvä aloittaa sen soveltaminen siltä osin, kuin se nykyisillä tiedoilla on mahdollista. Näin asetus on helpompi ottaa käyttöön sitten, kun siitä tulee pakollinen. Toimimalla edelläkävijänä digitaalisen tuotepassin käyttöönotossa yrityksillä on myös mahdollista saavuttaa kilpailuetua.

MITKÄ OVAT DIGITAALISEN TUOTEPASSIN EDUT?

- Suojaa tuoteväärrennöksiltä ja vahvistaa tuoteturvallisuutta.
- Ohjaa yrityksiä kiertotaloutta edistäviin uusiin liiketoimintamalleihin.

MITEN SE TOTEUTETAAN? - SIIHEN GS1 TARJOAA RATKAISUJA

Euroopan komission asetusehdotus korostaa, että on tärkeää hyödyntää avoimia standardeja digitaalisten tuotepassin yhteentoimivuuden varmistamiseksi. GS1-standardeilla on tähän jo vankka perusta:

- GS1-tunnisteita (esim. GTIN) ja viivakoodeja (esim. EAN) käyttävät jo lukuisat yritykset ympäri maailman.
- GS1:llä on yli 50 vuoden vankka kokemus elinkeinoelämän tukemisesta ja digitaalisen siirtymän edistämisestä.
- GS1:llä on tietotaitoa ja teknistä osaamista, ja se tuntee elinkeinoelämän, markkinat sekä arvo- ja toimitusketjujen toimintamallit.
- GS1 on perustanut GS1:n asiantuntijoista sekä elinkeinoelämän järjestöjen ja toimialojen edustajista koostuvan työryhmän, joka kehittää tehokkaita tapoja hyödyntää GS1-standardeja kiertotalouden edistämiseksi.

- GS1 on puolueeton kumppani valmistajayrityksille, brändien omistajille, markkinapaikoille ja vähittäiskaupalle. Ne voivat luottaa siihen, että voittoa tavoittelematon organisaatiomme tarjoaa maailmanlaajuisia, koko kaupan arvoketjua hyödyttäviä ratkaisuja.
- GS1-tunnisteiden ja ISO-yhteensopivien tiedonkantajien avulla yritykset voivat jakaa tuotetietoa samojen 2D-koodien kautta. Tällöin tuotteessa ei tarvita useita eri viivakoodeja.

On osoitettu, että nykyisten GS1-standardien käyttö pienentää digitaalisen tuotepassin kustannuksia sekä nopeuttaa ja helpottaa sen käyttöönottoa.

[Linkki: Tutustu Deloitteen laatimaan raporttiin](#)

**Testaa itse:
Skannaa QR-koodi
ja kokeile kuinka
digitaalinen tuotepassi toimii!**

Tarvitsetko apua?

Kerromme mielellämme, miten GS1-standardit voivat olla avuksi digitaalisen tuotepassin toteuttamisessa.

Ota yhteyttä!

Petri Leppänen
Development Manager
petri.leppanen@gs1.fi
+358 40 845 0048

GS1 Finland

Firdonkatu 2 T 108
00520 Helsinki
asiakaspalvelu@gs1.fi

www.gs1.fi

